

**Directieverslag
2023**

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Programma's	3
Overige programma's en donaties	15
Onderzoek	18
Vastgoed	20
Financiën	21
Organisatie	24

Inleiding

Rotterdam beter en sterker maken

Stichting De Verre Bergen wil Rotterdam beter en sterker maken. Dat doet de Stichting door sociaal maatschappelijke programma's en andere initiatieven te bedenken, te ontwikkelen, uit te voeren, gaandeweg te verbeteren en te onderzoeken op maatschappelijk rendement en de kennis hierover te delen. Een aanzienlijk deel van de programma's richt zich op het helpen van kwetsbare groepen in de samenleving en het verbeteren van ontwikkelings- en onderwijskansen voor kinderen en jongvolwassenen.

In het verslagjaar 2023 deed de Stichting toezeggingen voor in totaal Euro 29,0 miljoen (2022: 56,2 miljoen) aan onder andere de lopende programma's Epos Onderwijs, Nieuw Vaarwater, Fonds Bijzondere Noden, Je Goed Recht, Pendrecht Vooruit, Nieuw Thuis Rotterdam, College '53, Kinderfaculteit en Rekenfaculteit. Ook aan nieuwe programma's, waaronder LeesLab, NV80 en Sociaal Advocaten Rotterdam, deed de Stichting toezeggingen.

Programma's

Nieuwe programma's zijn: LeesLab (2023), NV80 (2023) en Sociaal Advocaten Rotterdam (2023). Lopende programma's die de Stichting in voorgaande jaren opstartte zijn: Nieuw Vaarwater (2021), Budgetmaatjes (2021), Je Goed Recht (2020), Fonds De Loods (2020), College '53 (2020), EPOS Onderwijs Rotterdam (2019), Buzz010 (2017), Nieuw Thuis Rotterdam (2016), de Rekenfaculteit (2015), de Makerspace (2014), Kinderfaculteit Pendrecht (2013), Rotterdam Talent Scholarship voor Erasmus University College (2013) en Rotterdam Vakmanstad (2011).

De programma's NV80, College '53, Kinderfaculteit Pendrecht en het Wijkteuin Arboretum zijn ondergebracht in de 2019 opgerichte Stichting Pendrecht Vooruit.

LeesLab

LeesLab is een taalprogramma voor basisschoolkinderen in groep 4 en 5 om de leesvaardigheid en -motivatie te vergroten. Het programma beoogt dat leerlingen niet alleen beter worden in technisch en begrijpend lezen, maar ook meer plezier krijgen in lezen en hun wereld vergroten met nieuwe kennis.

We zijn ervan overtuigd dat kinderen die gemotiveerd lezen, veelal meer lezen, beter lezen én beter begrijpen wat ze lezen. De lessen van LeesLab zijn gericht op leesonderwijs aan leerlingen op Rotterdamse basisscholen met passende thema's, boeiende boeken en inspirerende teksten en persoonlijke aandacht.

Vanaf 26 feb 2024 krijgen leerlingen in groep 4 en 5 vijf keer per week leeslessen volgens de Leeslab methode, waarin het maken van "leeskilometers" én het vergroten van leesplezier centraal staan. De eigen leerkracht verzorgt de lessen en wordt hierin ondersteund door tutoren. LeesLab doet de komende jaren onderzoek naar de uitvoering en effectiviteit. Zowel de implementatie van het programma in de eerste jaren als de effecten daarvan zullen worden geëvalueerd.

Ultimo 2023 had LeesLab nog geen werknemers.

NV80

NV80 komt voort uit het zomersportproject van de Kinderfaculteit. NV80 is een plek in de wijk Pendrecht waar sporten zoals skaten, freerunnen, panna voetbal, basketbal en streetdance beoefend worden. Het doel van NV80 is het vergroten van de sportparticipatie bij jongeren van 11-16 jaar.

Sociaal Advocaten Rotterdam

Stichting Sociaal Advocaten Rotterdam (SSAR) startte op 1 mei 2023 en richt zich op het bevorderen van de toegang tot het recht, met name voor de doelgroep mindervermogenden in Rotterdam en omstreken. SSAR wil waarborgen dat sociaal advocaten op de lange termijn in Rotterdam beschikbaar blijven. Het kantoor biedt juridisch advies en processuele bijstand, met name op basis van gefinancierde rechtsbijstand.

De belangrijkste activiteiten en resultaten uit 2023 op een rij:

- Het bieden van kwalitatief hoogwaardige, onafhankelijke bijstand aan zijn doelgroep en zoveel mogelijk klanten bijstaan;
Resultaat: SSAR heeft 1205 zaken in behandeling genomen.
- Het investeren in het aannemen en opleiden van een nieuwe generatie sociaal advocaten paralegals en in het opbouwen van een solide professionele organisatie;
Resultaat: SSAR had ultimo 2023 8 zeer ervaren advocaten (7,1 fte), 5 advocaat-stagiaires (4,9 fte), 3 paralegals (1,4 fte), 5 advocaat-assistenten (4,1 fte) en 2 financieel medewerkers (1,6 fte) en een directeur (1,0 fte). Het totaal fte bedraagt 20,1. Er was 1 zzp'er (0,8 fte) ingehuurd.

Het jaar 2023 stond voor SSAR in het teken van de opening en start van het advocatenkantoor. De Stichting heeft in 2023 de advocatenkantoren Advokaten Kollektief Rotterdam en Op Zuid Advocaten bijgestaan bij de vorming van het door hun fusie ontstane sociaal advocatenkantoor Sociaal Advocaten Rotterdam. Daarnaast heeft de Stichting aan Sociaal Advocaten Rotterdam financiering verstrekt voor de verwachte aanloopverliezen in de eerste jaren. De Stichting begon in 2020 Stichting Je Goed Recht (SJGR), een elders in dit verslag beschreven initiatief. Binnen SJGR werkt de Stichting samen met de advocatenkantoren Advokaten Kollektief Rotterdam, Op Zuid Advocaten, Vasteland Advocaten, Nautadutilh en Loyens & Loeff. Vanuit deze samenwerking is het idee ontstaan om de beschikbaarheid van sociaal advocaten in Rotterdam voor de lange termijn te behouden.

Het kantoor richt zich op verdere groei in de toekomst met het streven om tenminste twee ervaren advocaten in huis te hebben op de rechtsgebieden waar de doelgroep juridische ondersteuning nodig heeft en waar tekorten van het aantal sociaal advocaten zijn of worden verwacht.

Nieuw Vaarwater

Stichting Nieuw Vaarwater (SNV) wil de schuldhulpverlening en schuldsanering kortdurend, doelmatig, duurzaam en zonder winstoogmerk inrichten.

De belangrijkste activiteiten en resultaten uit 2023 op een rij:

- Het sneller oplossen van problematische schulden en waar mogelijk werken aan financiële redzaamheid;
Resultaat: SNV heeft in 2023 1.652 mensen voorzien van financiële dienstverlening in de regio Rotterdam (2022: 1.790)
- Het eerder bereiken van de doelgroep, als de schuldproblematiek kleiner is;
Resultaat: SNV heeft lichtere en kosteloze vormen van financiële dienstverlening opgezet en aangesloten bij bestaande (financiële) inloopsprekuren om de drempel tot schuldhulp te verlagen.

- Het geleidelijk verder professionaliseren en harmoniseren van de deelnemingen;
Resultaat: Een nieuwe schuldregelafdeling binnen Manna Support, een gezamenlijk trainingsprogramma en een vergelijkbare administratieve inrichting.
- Het richten op organische groei en het versterken van een gemeenschappelijk identiteit, merk en cultuur;
Resultaat: Bij de deelnemingen van SNV werkten ultimo 2023 37,14 fte (2022: 29,65) en werden 4 zzp'ers (3,56 fte) ingezet. Ook kwam er een nieuwe huisstijl met aansluitend een nieuwe SNV- en Manna Support website.

In 2023 is met de teams van de deelnemingen Manna Support en De Maas Dienstverlening een visie geïmplementeerd over een betere vorm van financiële dienstverlening (beschermingsbewind en budgetbeheer). Verder is in 2023 in samenwerking met de Hogeschool van Amsterdam gewerkt aan manieren om de redzaamheid van de doelgroep te vergroten en het opstellen van een methodiekbeschrijving als startpunt van onderzoek naar het programma.

Een belangrijke ontwikkeling in het werkveld in 2023 is de verkorting van de Wettelijke en Minnelijke Schuldsanering Natuurlijke personen van 36 naar 18 maanden. Deze ontwikkeling sluit goed aan bij de visie van SNV op het eerder bieden van perspectief aan de doelgroep en het sneller werken aan redzaamheid.

Het aanbieden van de financiële dienstverlening doet SNV als aandeelhouder via haar dochterondernemingen: lokale kantoren die beschermingsbewind, budgetbeheer en schuldsaneringen uitvoeren. SNV voert sinds 2023 de schuldsaneringen uit samen met het programma Fonds De Loods.

In 2023 zijn voorbereidingen getroffen om per 1-1-2024 aan te sluiten bij de CAO Sociaal Werk.

SNV heeft zelf geen werknemers.

Budgetmaatjes010

Budgetmaatjes010 is een programma waarbij vrijwilligers ("maatjes") gekoppeld worden aan Rotterdammers met een financiële hulpvraag en vaak met (problematische) schulden ("hulpvragers"). De hulpvragers worden begeleid door maatjes bij het inzicht krijgen in – en zo mogelijk het in balans brengen van- hun financiën. Daarnaast wordt gewerkt aan structurele verbetering van (financiële) kennis, vaardigheden en gedrag. Zo wil Budgetmaatjes010 helpen om te voorkomen dat deze Rotterdammers (opnieuw) in een neerwaartse spiraal van schulden terecht komen.

In 2023 lag de focus van BM010 op groei van de organisatie; het aantal maatjes, het aantal hulpvragers en kwaliteitsverbetering.

De belangrijkste activiteiten en resultaten uit 2023 op een rij:

- Het bereiken en helpen van meer hulpvragers;
Resultaat: Budgetmaatjes010 had ultimo 2023 263 hulpvragers (in 2022: 163).
- Het versterken van de organisatie met meer medewerkers;
Resultaat: Budgetmaatjes010 had ultimo 2023 8 werknemers (7,2 fte) (in 2022: 4 medewerkers, 3,6 fte) en er is 1 zzp'er ingezet (0,2 fte).
- Het werven en begeleiden van meer maatjes;
Resultaat: Budgetmaatjes010 had ultimo 2023 192 maatjes (in 2022: 110).

Verder stond 2023 in het teken van het versnellen van koppelingen tussen maatjes en hulpvragers, het opstellen van een methodiekbeschrijving, het vernieuwen van het trainingsprogramma, het verder digitaliseren van de werkprocessen en het inzichtelijker maken en analyseren van informatie over de doelgroep.

Je Goed Recht

Stichting Je Goed Recht (SJGR) biedt aan mindervermogende burgers kosteloos laagdrempelige eerste-lijns rechtshulp met spreekuren in de wijk, eventueel gevolgd door toegang tot de tweedelijns rechtshulp (advocaten). Door de toegang tot sociale rechtshulp in Rotterdam te verbeteren komen Rotterdammers, minder vaak, onnodig in juridische problemen.

De belangrijkste activiteiten en resultaten uit 2023 op een rij:

- Meer juridische adviezen geven;
Resultaat: Er zijn in 2023 2.527 juridisch adviezen gegeven (2022: 1.364) door de medewerkers van SJGR. Vanuit de spreekuren zijn 128 zaken (2022: 72) doorverwezen en behandeld door advocaten.
- Het verhogen van het aantal wekelijkse juridische spreekuren;
Resultaat: In 2023 is het aantal wekelijkse juridische spreekuren van SJGR gegroeid van 9 naar 12. In Ommoord en Zuidwijk zijn nieuwe locaties geopend, van de locatie Spangen is afscheid genomen en het aantal spreekuren in IJsselmonde en Bospolder-Tussendijken is vergroot. In 2023 zijn in totaal 461 spreekuren (2022: 353) gehouden.
- Het verbeteren van de toegang tot juridisch advies;
Resultaat: SJGR heeft een rechtswinkel geopend aan de Beijerlandse laan, waar hulpvragers vijf dagen per week naar binnen kunnen lopen, SJGR heeft pop-up spreekuren gehouden bij partners op locatie en er is gestart met het voeren van kleine juridische procedures – zoals huurcommissie en kantonzaken - namens hulpvragers.
- Een verdere professionalisering en organisatiegroei door meer te werken met vaste medewerkers naast studentmedewerkers;
Resultaat: Op 31 december 2023 bestond het team van SJGR uit 26 medewerkers (4,0 fte) en 2 studentmedewerkers en stagiairs (1,6 fte) (2022: 4 medewerkers (3,4 fte) en 16 studentmedewerkers (3,4 fte)) en 1 zzp'er (0,4 fte).

Deze ontwikkelingen worden komend jaar bestendig. De samenwerkingspartners voor de tweedelijnszaken zijn Sociaal Advocaten Rotterdam (ontstaan uit Advokaten Kollektief Rotterdam en Op Zuid Advocaten), Vasteland Advocaten, NautaDutilh en Loyens & Loeff. NautaDutilh en Loyens & Loeff verriichten hun werkzaamheden kosteloos.

In 2023 heeft de Stichting besloten haar betrokkenheid bij SJGR te verlengen tot en met 2029. In die periode wil SJGR verder groeien en verbeteren om meer Rotterdammers te bereiken en te helpen. Tot slot heeft de Stichting voorbereidingen getroffen om in 2024 een veldwerkonderzoek uit te voeren naar de prevalentie van juridische problemen onder de doelgroep in Tarwewijk in Rotterdam.

Fonds De Loods

Fonds De Loods (FDL) richt zich op het saneren van schulden van Rotterdamse gezinnen met jonge kinderen die door onfortuinlijke levensgebeurtenissen in een problematische schuldsituatie terecht zijn gekomen, om zo het aantal Rotterdamse kinderen dat opgroeit in gezinnen met problematische schulden te verminderen. Via een schuldregeltraject bij Nieuw Vaarwater, saneert FDL de schuld met giften,

om zo op korte termijn de financiële situatie te verbeteren, stress te verminderen en nieuw toekomstperspectief te bieden.

De belangrijkste activiteiten en resultaten uit 2023 op een rij:

- Het saneren van problematische schulden bij Rotterdamse gezinnen;
Resultaat: De schulden van 14 gezinnen zijn gesaneerd (2022: 2 gezinnen zelfstandig gesaneerd en 33 gezinnen via de KBR).
Resultaat: Ultimo 2023 zijn er 80 casussen bij FDL aangemeld en in behandeling (2022: 6).
- Het verbeteren van de werkprocessen;
Resultaat: In 2023 zijn de schuldregelactiviteiten van FDL ondergebracht bij Manna Support. Hiervoor is binnen SNV een nieuwe afdeling ingericht.
- Het zoeken naar nieuwe intermediairs;
Resultaat: Via SNV is aantal aangesloten intermediairs bij FDL uitgebreid tot 26 (2022: 3).

In 2023 lag de nadruk op het uitbouwen van de schuldregelafdeling, zodat in 2024 het aantal gesaneerde gezinnen harder kan groeien. Verder is 2023 gestart met het uitvoeren van onderzoek naar de resultaten van FDL, in samenwerking met SEO en Regioplan. De eerste resultaten worden in 2024 verwacht.

Fonds De Loods heeft geen werknemers.

Epos Onderwijs Rotterdam

Epos Onderwijs Rotterdam (EOR) beoogt met basisschool Het Epos, onderwijs van hoge kwaliteit te bieden aan kinderen in Zuidwijk. EOR wil op termijn ook een bijdrage leveren aan de discussie over goed onderwijs in aandachtswijken door lessen te delen over wat wel en niet goed werkt op Het Epos. Naast het verzorgen van basisonderwijs met verlengde schooldagen wordt eveneens een facultatief naschools programma aangeboden en een weekendprogramma voor kinderen in de wijk onder de naam "Zuidwijken".

De belangrijkste activiteiten en resultaten uit 2023 op een rij:

- Het onderwijs op een kwalitatief goede manier met een leerjaar uitbreiden en de instroom in groep 1 op peil houden;
Resultaat: Op 31 december 2023 waren er 99 leerlingen ingeschreven, in 2022 waren dat 72 leerlingen. De instroom in groep 1 betrof 31 leerlingen.
- Het aanbieden van een breed palet aan verschillende naschoolse activiteiten, de kwaliteit verhogen en deelnamegraad behouden;
Resultaat: 92% van de leerlingen volgden een of meer van deze activiteiten in het naschoolse programma, zoals muziekles, techniek, beweegactiviteiten en koken. Zij deden gemiddeld 2,6 keer per week mee aan een activiteit. In 2022 was dat 88% van de leerlingen.
- Het versterken van de organisatie met meer medewerkers;
Resultaat: Op 31 december 2023 werkten er inclusief stagiairs 40 personen (27,79 fte). In 2022 werkten er 26 medewerkers, (19,95 fte) voor het onderwijsprogramma en het naschoolse programma; alle personen waren in loondienst.

Verder zijn er 2 ingehuurd vakleerkrachten (0,2 fte) ingezet binnen het reguliere lesprogramma. In 2023 zijn binnen het naschoolse programma 38 ingehuurd vakleerkrachten actief geweest, gezamenlijk hebben zij 1042 uur aan activiteiten verzorgd. In 2022 waren er 24 vakleerkracht actief voor 676

uur. Voor Zuidwijs zijn 6 vakleerkrachten ingehuurd, die verzorgden gezamenlijk 191 uur aan activiteiten (2022: 2 vakleerkrachten en 16 uur voor het verzorgen van gezamenlijke activiteiten). Er waren tot slot per einde jaar 10 (2022: 9) vrijwilligers op structurele basis actief.

In de zomer van 2023 is basisschool Het Epos haar vierde volledige schooljaar ingegaan. In de volgende jaren zal de school door instroom in groep één uitgroeien naar zijn volledige grootte van 281 leerlingen. Het Epos biedt regulier onderwijs van 09.00 uur tot 16.00 uur, waarbij leerlingen eventueel in de lunchpauze tussen 12.00 uur en 13.00 uur naar huis kunnen. Het merendeel van de kinderen heeft eveneens deelgenomen aan activiteiten van het facultatieve naschoolse programma tussen 16.00 en 18.00 uur. Op een aantal zaterdagen in het jaar kunnen kinderen van groep 1 t/m 4 die in Zuidwijk naar school gaan, lessenseries volgen binnen een aanbod dat sterk lijkt op dat van het naschoolse programma van Het Epos. Dit wordt aangeboden onder het label “Zuidwijs” waarbij wordt samengewerkt met de drie andere basisscholen in de wijk.

Buzz010

Buzz010 maakt het mogelijk dat Rotterdamse primair onderwijs leerlingen, vaker educatieve excursies kunnen ondernemen. Daarom biedt Buzz010 laagdrempelig en betaalbaar busvervoer aan Rotterdamse primair onderwijs scholen. Het programma is een samenwerking tussen de gemeente, het Rotterdamse scholenveld en excursieaanbieders.

De belangrijkste activiteiten en resultaten uit 2023 op een rij:

- Meer busritten naar educatieve excursies;
Resultaat: In 2023 is het aantal busritten van Buzz010 gegroeid: er zijn 2.365 busritten uitgevoerd (2022: 1.470).
- Het vervoeren van meer leerlingen;
Resultaat: In 2023 zijn 66.917 leerlingen met Buzz010 vervoerd (2022: 55.024).
- Het aanbod van excursiebestemmingen;
Resultaat: Het aanbod van excursiebestemmingen is gegroeid naar 97 bestemmingen (2022: 78).
- Het bestendigen van het initiatief;
Resultaat: Stichting Buzz010 heeft haar activiteiten uitgebreid naar gemeenten Schiedam, Vlaardingen en Maassluis. Samen met de schoolbesturen, gemeenten en Fonds Schiedam Vlaardingen e.o. is een convenant getekend met looptijd 2023-2026.

Verder had van deze excursies 92% een bestemming waar de leerlingen het vorige schooljaar niet waren geweest met hun school (2022: 95%). 190 unieke scholen hebben een busrit geboekt (2022: 196) en Buzz010 krijgt van hen het rapportcijfer 9,1 (2022: 9,1).

Het loket van Buzz010 wordt uitgevoerd door het Kenniscentrum Cultuureducatie Rotterdam (KCR) en Nooteboom Tours voert de busritten uit. In februari 2023 hebben Buzz010 en Nooteboom de eerste emissieloze touringcar voor besloten leerlingenvervoer in gebruik genomen.

Stichting Buzz010 heeft geen werknemers.

Stichting Nieuw Thuis Rotterdam

SNTR helpt statushouders op hun weg naar inburgering via de “Zelfredzaamheidsroute” (Z-route) door het aanbieden van taallessen en begeleidt de deelnemers bij de participatie. Daarnaast verhuurt SNTR woningen aan Syrische gezinnen die hier als statushouder zijn gekomen.

De belangrijkste activiteiten en resultaten uit 2023 op een rij:

- Groei van het aantal inburgeraars;
Resultaat: Eind 2023 had SNTR 217 deelnemers in 21 lesgroepen. (2022: 48 deelnemers in 5 lesgroepen).
- Het uitbreiden van de organisatie om de groei in trajecten op te vangen;
Resultaat: In 2023 is de organisatie sterk gegroeid naar 29 medewerkers (21,1 fte), 16 zzp'ers (4,2 fte) en 4 stagiairs (1,4 fte) (2022: 20 medewerkers (12 fte), 8 zzp'ers en 2 stagiairs).
- Het aanbieden van een hoogwaardig inburgeringsprogramma;
Resultaat: In 2023 heeft de kwaliteitsinspectie 'Toezicht in de klas' door ITTA, SNTR beoordeeld met een 'goed', de hoogst haalbare beoordeling. De cursisten beoordeelden SNTR met een 8,7 in het tevredenheidsonderzoek door Panteia, een externe onderzoekspartij. Daarnaast heeft SNTR de hoogst haalbare beoordeling van 4 sterren ontvangen voor het doorlopen van de audit van kwaliteitsinstituut Blik op Werk.
- Het uitbreiden van het aantal taallessen en participatieaanbod;
Resultaat: In 2023 is er in totaal 5.048 uur taallessen en 1.953 uur participatieaanbod geboden (2022: 495 uur taallessen en 233 uur participatieaanbod).
- Het uitbreiden van het aanbod aan participatieplekken;
Resultaat: Eind 2023 waren 108 deelnemers gematcht aan een externe participatieplek op 56 verschillende plekken (in 2022 waren er nog geen deelnemers gematcht aan een externe participatieplek).

In 2023 werden er 227 inburgeraars aangemeld bij SNTR. Dit was meer dan in de oorspronkelijke opdracht door de gemeente werd verwacht (hierin was uitgegaan van ongeveer 125 aanmeldingen per jaar).

In september 2023 vierde SNTR het eenjarig bestaan van haar Z-route. SNTR voert sinds 2022 de Z-route uit in opdracht van de gemeente Rotterdam voor de inburgering van statushouders in de gemeentes Rotterdam, Barendrecht, Albrandswaard, Ridderkerk, Capelle a/d IJssel, Krimpen a/d IJssel en Zuidplas. De Z-route is een intensief inburgeringsprogramma voor statushouders die beperkt onderwijs hebben gevolgd in het land van herkomst, en/of die een beperkte leerbaarheid hebben. Het doel is de Nederlandse taal beheersen op niveau A1 of A2, zelfredzaam worden in Nederland en duurzaam participeren door (vrijwilligers)werk. Deelnemers volgen een programma van 2 jaar, waarin ze 800 uur taallessen krijgen en 800 uur participeren. SNTR heeft een eigen aanbod van trainingen, workshops, excursies en trajecten. Ook heeft SNTR een groot netwerk van werkgevers en maatschappelijke partijen waar deelnemers vrijwilligersfuncties, werkervaringsplekken, leerwerk-trajecten of betaalde banen vervullen.

Deelnemers volgen per week tien uur taallessen op locatie bij SNTR en volgen daarnaast het participatieaanbod. Het taal en participatieaanbod zijn nauw verweven qua thema's en taalniveau. Het participatieaanbod bestaat uit activiteiten, lessen en workshops bij SNTR over verschillende thema's die bijdragen aan de zelfredzaamheid en de taalverwerving. Deelnemers kunnen een deel van het participatieaanbod zelf kiezen door middel van keuzevakken. Daarnaast worden inburgeraars zo snel mogelijk gekoppeld aan externe participatieplekken voor vrijwilligerswerk, betaald werk, werkervaringsplekken of leerwerktrajecten. Deze externe participatieplekken sluiten aan bij de capaciteiten, interesse en het toekomstperspectief van de inburgeraar.

Daarnaast beheert SNTR haar woningportefeuille van 201 woningen (eind 2023), die verhuurd zijn aan Syrische gezinnen. Het huisvesten van deze gezinnen maakte onderdeel uit van het eerste programma

van SNTR, een integraal huisvestings- en integratieprogramma dat in de periode 2016 t/m 2021 uitgevoerd is. De begeleidingsactiviteiten zijn in 2021 afgerond, de woningen blijven echter beschikbaar voor de gezinnen zolang zij ze willen huren. Als huurders verhuizen worden woningen aangeboden aan het huidige huurdersbestand van SNTR. Als er geen interesse is vanuit het huurdersbestand, wordt de betreffende woning verkocht. De meest voorkomende redenen dat gezinnen ervoor kiezen om de huurovereenkomst te beëindigen zijn: verhuizing naar een andere gemeente of naar een andere (koop- of huur)woning binnen Rotterdam. In 2023 zijn er 7 woningen verkocht.

Rekenfaculteit

De Rekenfaculteit wil basisschoolleerlingen in kwetsbare wijken meer leerwinst (het verschil tussen de behaalde leergroei en de verwachte leergroei) op het gebied van rekenen laten behalen. Zij doet dit door leerlingen uit groep 5 en 7 gedurende een volledig schooljaar vier uur per week, één-op-twee rekentutoring te geven op basis van de eenduidig uitgevoerde High Dosage Tutoringmethodiek. Door de intensieve begeleiding, tezamen met de positieve resultaten, hoopt de Rekenfaculteit ook bij te dragen aan een verhoging van het zelfvertrouwen van de leerlingen.

De belangrijkste activiteiten en resultaten uit 2023 op een rij:

- Het verbeteren van leerwinst op de eindtoets, Cito of IEP;
Resultaat: De leerwinst is in 2023 aanzienlijk verbeterd ten opzichte van 2022. 83% (2022: 60%) en 53% (2022: 10%) van de kinderen in groep 5 en 6 behaalden een hogere leerwinst op de eindtoets van het leerlingvolgsysteem, dan het landelijke gemiddelde. Voor de kinderen in groep 7 was dit 69% (2022: 65%).

Het programma werd in 2023 uitgevoerd op 10 basisscholen waarvan 3 basisscholen in Pendrecht: De Beatrix, De Hoeksteen en Over de Slinge. Ook was de Rekenfaculteit actief op 7 basisscholen buiten Pendrecht: OBS Blijvliet, OBS Nelson Mandela, Sterrenschool De Globetrotter, de Da Costaschool, OBS Bloemhof, OBS de Globe en OBS de Pantarijn (2022: 10).

Het programma werd in 16 groepen uitgevoerd en bereikte in totaal 305 kinderen. De tutores hadden met 80% van de ouders van de deelnemende kinderen minimaal maandelijks contact.

De Rekenfaculteit had ultimo 2023 42 medewerkers in loondienst, 37,6 fte. (2022: 42 medewerkers 37,3 fte). Er was in 2023 1 stagiair (0,25 fte) actief.

Stichting Maatschappelijke Makerspace

Stichting Maatschappelijke Makerspace in Bospolder-Tussendijken (ook bekend als "Bouwkeet") biedt werkplaatsen voor 'oude technieken' (keramiek, textiel-, hout- en metaalbewerking) en 'nieuwe technieken' (3D printen, lasersnijden) voor kinderen en volwassenen uit de buurt die (samen) iets willen maken of leren maken. De nadruk ligt hierbij op eigen initiatief en 'zelf doen' binnen de makerspace. Samen werken deelnemers ook aan de ontwikkeling van soft skills, verbreding van hun wereld en empowerment.

Een greep uit een aantal belangrijke activiteiten en resultaten uit 2023 op een rij:

- Het blijvend innoveren van het aanbod;
Resultaat: Er zijn in 2023 meerdere technieken toegevoegd aan het aanbod waaronder het werken met virtual reality brillen en een animatiestudio waarin stop-motion filmpjes gemaakt kunnen worden. Deze nieuwe technieken zijn goed geïntegreerd binnen de werkplaatsen en waren populair onder de deelnemers.

- De programmaperiodes beter laten aansluiten bij de aandachtsspanne van de kinderen;
Resultaat: In het jaar 2023 zijn de programmaperiodes ingekort van 17 naar 10 weken.
- Het investeren in het team op het gebied van veiligheid en pedagogiek;
Resultaat: Bouwkeet heeft methodieken en handboeken ontwikkeld waarmee vast en flexibel personeel is getraind. De focus ligt daarbij op het stimuleren van de ontwikkeling van deelnemers op zowel hard skill als soft skill gebied. Een pedagogisch coach geeft begeleiders daarnaast feedback en training 'on the job'. Verder is de zogenaamde 'vier-inzichten' training ontwikkeld en uitgerold en worden de workshops in toenemende mate geëvalueerd op de mate van inzet op soft skill ontwikkeling.
- Het monitoren van data ter versterking van de programma's;
Resultaat: in 2023 is een nieuw datasysteem ontwikkeld en in gebruik genomen dat het team beter in staat stelt de deelname en het gebruik van Bouwkeet te monitoren.

Kinderen in de leeftijd van 8 tot 15 vormen de primaire doelgroep van het programma. Bouwkeet wil extra ontwikkelingsmogelijkheden bieden aan kinderen in een wijk waar die mogelijkheden niet vanzelfsprekend zijn. Met deze goed geoutilleerde plek en weldoordachte programma's hoopt Bouwkeet kinderen in Bospolder-Tussendijken te inspireren en bij te dragen aan een leukere jeugd.

Er waren uiteindelijk 2 programmaperiodes waarin 333 unieke deelnemers meededen aan 79 programma's (2022: 97). In 2023 is Bouwkeet verder gegaan met het uitbouwen van de populaire Bouwkeet Junior programmering voor kinderen van 8 tot 10 jaar.

Tijdens de vakanties in 2023 waren er eendaagse programma's inclusief een gezamenlijke lunch. In totaal zijn er 52 programma's aangeboden waaraan 179 kinderen meededen.

Voor de omliggende scholen is wederom een scholenintroductieprogramma georganiseerd met 112 programma's. Van de basisschoolleerlingen die hebben meegedaan met het scholenintroductieprogramma is 13% doorgestroomd naar het eigen programma (2022: 14 %). Voorts zijn er 223 (2022: 239) open werkplaats momenten voor volwassenen en kinderen in de wijk aangeboden.

Ultimo 2023 waren er 13 medewerkers in loondienst (8 fte) (2022: 14, respectievelijk 8,8), 39 medewerkers (2,9 fte) als zzp'er verbonden aan Bouwkeet (2022: 18) en zijn er 28 mensen op structurele basis betrokken als vrijwilliger (2022: 8). In het schooljaar 2022/2023 zijn 18 stagiair(e)s bij Bouwkeet aan de slag geweest (2021/2022: 8).

Pendrecht Vooruit

De Stichting is sinds 2013 actief in de wijk Pendrecht. Destijds is, in samenwerking met bewonersorganisatie Stichting Vitaal Pendrecht, gestart met het opzetten van de Kinderfaculteit. Stichting Pendrecht Vooruit is in november 2019 opgericht om de verantwoordelijkheden tussen Stichting De Verre Bergen en Stichting Vitaal Pendrecht beter te verdelen met betrekking tot de Kinderfaculteit en de Wijktuin Het Arboretum. In 2021 brachten we ook het jongerenprogramma College '53 onder bij Stichting Pendrecht Vooruit. In 2023 is daar het sportprogramma NV80 als apart onderdeel bijgekomen.

NV80

NV80 is een urban sports zone. Hierbij horen sporten zoals skaten, freerunnen, panna voetbal, basketbal en streetdance. NV80 biedt een plek waar zowel recreatief, als prestatiegericht gesport kan worden. Het doel van NV80 is het vergroten van de sportparticipatie bij jongeren van 11-16 jaar, zodat meer jongeren voldoen aan de beweegrichtlijnen van het RIVM.

De belangrijkste activiteiten en resultaten uit 2023 op een rij:

- In 2023 is besloten om het programma NV80 te ondersteunen van september 2023 tot en met augustus 2026.
Resultaat: Eind 2023 zijn de werkzaamheden gestart om het terrein aan de Nieuw- Vossemeerweg aan te passen en te verbeteren.
- Een plek bieden voor jongeren om te sporten;
Resultaat: In het laatste kwartaal van 2023 hebben ruim 90 jongeren deelgenomen aan één van de onderdelen van NV80.

De activiteiten vinden gedurende de werkzaamheden aan het complex met name plaats in gymzalen in de buurt. De verwachting is dat in de loop van 2024 het sportcomplex wordt opgeleverd en het programma volledig kan draaien.

College '53

College '53 biedt sinds 2020 studieplekken waar jongeren (12 tot en met 15 jaar) uit Pendrecht begeleid en onbegeleid in het pand aan Plein 1953 kunnen werken aan huiswerk, projecten en ander schoolwerk.

De belangrijkste activiteiten en resultaten uit 2023 op een rij:

- Een plek bieden om huiswerk te maken;
Resultaat: In totaal maakten 295 jongeren (2022: 305) gebruik van College '53, waarvan er 38 wekelijks huiswerkbegeleiding kregen.
- Het aanbieden van het gezamenlijke programma van de Kinderfaculteit en het team van College '53 om kinderen uit groep 8 voor te bereiden op de overgang naar het voortgezet onderwijs;
Resultaat: 130 kinderen uit groep 8 (2022: 120) van de Pendrechtse scholen namen deel aan dit programma. De ondersteuning van College '53 is in 2023 verlengd tot en met augustus 2026.

Kinderfaculteit Pendrecht

De Kinderfaculteit Pendrecht wil kinderen in Pendrecht ontwikkelingskansen bieden die ze anders niet zouden krijgen. Met het lesaanbod zet de Kinderfaculteit in op het verbreden van de wereld van kinderen, het aanwakkeren van nieuwsgierigheid en het vergroten van doorzettingsvermogen. Het programma is een samenwerking met de bewonersorganisatie Vitaal Pendrecht, de vier basisscholen in de wijk en de gemeente. Kinderen volgen een breed palet van culturele, sportieve en educatieve lessen in een naschoolse setting.

De belangrijkste activiteiten en resultaten uit 2023 op een rij:

- Het verhogen van de kwaliteit en het bereiken van meer deelnemers;
Resultaat: In schooljaar 2022/2023 hebben 785 leerlingen meegedaan aan één van de lessenseries van de Kinderfaculteit, waarvan 27 kinderen van scholen buiten Pendrecht (2021/2022: 744, waarvan 10 kinderen van scholen buiten Pendrecht).
- Meer kinderen laten meedoen aan het vrijwillige naschoolse programma;
Resultaat: Van het totaal aantal deelnemende kinderen bij de lessenseries namen er 656 deel aan het vrijwillige naschoolse programma (2021/2022: 612). De rest betrof kleuters die via het schoolprogramma deelnamen.
- Verdere professionalisering in huisstijl;
Resultaat: Een nieuwe huisstijl voor Kinderfaculteit en een vernieuwde website.

- Het organiseren van losse activiteiten voor kinderen in de buurt; Resultaat: Het Huttendorp waar kinderen bouwwerken maken, het Beroepfestival met de Spacebuzz van initiatiefnemer Andre Kuipers was op Plein 1953.

In 2023 organiseerde de Kinderfaculteit 3 lessenseries van 8 tot 10 weken. De Pendrechtse leerlingen namen deel aan educatieve en culturele lessen. Ook kregen de kinderen sportlessen om ze in 4 weken te enthousiasmeren voor een lidmaatschap van een sportvereniging. Het kleuterprogramma onder schooltijd bestond uit 4 blokken van 9 weken, waarbij kleuters op school konden deelnemen aan activiteiten, vergelijkbaar met de activiteiten van de basisschoolleerlingen.

De Kinderfaculteit is een vertrouwde plek waar kinderen komen om leuke dingen te doen en iets nieuws te leren. In 2023 is besloten om de ondersteuning van de Stichting te verlengen tot en met december 2024. In de loop van 2024 gaan Stichting De Verre Bergen en Stichting Pendrecht Vooruit in gesprek over het vervolg.

In 2024 ligt de focus op het bereiken van meer potentiële deelnemers door het faciliteren van speciaal aanbod voor bepaalde groepen kinderen die nu nog niet meedoen.

Wijktuin Het Arboretum

Het Arboretum in Pendrecht aan de Middelharnisstraat is een bijzondere plek in het Pendrechtse, met veel rust, groen, moestuinen, een bloementuin, een (les)lokaal, een meelwormenbedrijfje en een Jeu de Boulesvereniging.

Tot 2023 maakte de wijktuin onderdeel uit van de Kinderfaculteit. Wijktuin het Arboretum is een voorbeeld van een ontmoetingsplek in de wijk voor veel verschillende bewoners. Bewoners uit Pendrecht en directe omgeving verbouwen groente voor eigen gebruik in de moestuinen en genieten tegelijkertijd van de plek. Er is veel animo vanuit de wijk voor de moestuinen, waardoor er in 2023 een wachtlijst was. In 2023 is besloten om de wijktuin te ondersteunen tot en met augustus 2028.

Pendrecht Vooruit had ultimo 2023 25 medewerkers in dienst (15 fte) (2022: 21 medewerkers, 10,03 fte). Bij de programma's van Stichting Pendrecht Vooruit waren eind 2023 12 structurele vrijwilligers betrokken en hielpen meer dan 30 vrijwilligers incidenteel bij activiteiten. Er waren 6 stagiaires actief en er werden 4 zzp'ers (1,64 fte) ingehuurd.

Rotterdam Talent Scholarship

Het Rotterdam Talent Scholarship (ROTAS) richt zich op talentvolle Rotterdamse leerlingen die een Liberal Arts & Sciences opleiding willen volgen aan Erasmus University College (EUC), maar bij hun aanmelding financiële en sociaal-culturele barrières ondervinden. Het scholarship wil deze leerlingen helpen door middel van financiële steun ten behoeve van studiekosten en woonlasten en met begeleiding tijdens de aanmelding, voorbereiding en studietijd.

De belangrijkste activiteiten en resultaten uit 2023 op een rij:

- Het toekennen van beurzen;
- Resultaat: Voor het academisch jaar 2023-2024 zijn 2 beurzen toegekend.
- De door STORT in samenwerking met de Erasmus Universiteit Rotterdam ontwikkelde interactieve website www.watkoststuderen.nl onder de aandacht brengen bij Nederlandse scholieren die overwegen te gaan studeren aan een hbo of universiteit in Nederland;

Resultaat: In 2023 is de website circa 80.000 keer geraadpleegd door ruim 9.000 unieke bezoekers.

- Het uitbreiden van het aantal studenten die met een ROTAS-beurs aan het EUC studeren; Resultaat: In totaal waren er op 31 december 2023 7 studenten die met een ROTAS-beurs aan het EUC studeerden. Daarnaast zijn er in 2023 4 studenten afgestudeerd (2022: 5); daarmee komt het totaal aantal ROTAS-alumni op 27 (2022-2023: 23).

In september 2023 startte de tiende lichting van scholarship-studenten met de Liberal Arts & Sciences opleiding aan het EUC. Het ROTAS-programma is ondergebracht bij Stichting Ter Ondersteuning van Rotterdamse Talenten (STORT). Naast het aanbieden van scholarships ontwikkelt de STORT in partnership met de Erasmus Universiteit Rotterdam een interactieve website die aankomend studenten in Nederland inzicht geeft in de kosten van studeren en hun persoonlijke financiën.

Bij STORT zijn geen werknemers of vrijwilligers werkzaam. Alle werkzaamheden worden door bestuursleden of door medewerkers van het EUC uitgevoerd, in sommige gevallen met ondersteuning van de Stichting.

Rotterdam Vakmanstad

Rotterdam Vakmanstad wil kinderen en jongeren beter laten presteren door het bieden van integrale onderwijsprogramma's gericht op fysieke, sociale en mentale ontwikkeling. Het doel van de educatieve programma's is dat kinderen en jongeren hun potentie leren herkennen en skills ontwikkelen zodat zij oproeien tot mentaal veerkrachtige mensen.

De belangrijkste activiteiten en resultaten uit 2023 op een rij:

- Het uitbreiden van het programma Doen-denken van Vakmanstad; Resultaat: Het programma Doen-denken is in het schooljaar 2022-2023 uitgebreid naar 17 scholen (2021/2022: 13) en naar 10.608 lesuren (2021-2022: 9943 lesuren)
- Het verhogen van het aantal deelnemende kinderen aan de activiteiten van Vakmanstad; Resultaat: In 2023 hebben 2.523 kinderen en jongeren (2022: 2.303) deelgenomen aan de verschillende onderdelen van Vakmanstad.

Vanaf schooljaar 2023-2024 schaar Vakmanstad het programma Vakhuis, wat op de basisscholen uitgevoerd wordt, onder het programma Doen-denken. Binnen de doorlopende leerlijnen zijn mediawijsheid, ecowijsheid en ouderbetrokkenheid de bindende factoren. De focus van Vakmanstad blijft op het financieel aantrekkelijker maken van de programma's voor scholen, met behoud van kwaliteit. Uiteindelijk moet dit ertoe leiden dat Rotterdam Vakmanstad zonder ondersteuning van de Stichting kan voortbestaan.

Er zijn 4 vrijwilligers structureel ingezet bij de activiteiten van Vakmanstad. Daarnaast bood Vakmanstad 10 stagiairs een opleidingsplek.

Rotterdam Vakmanstad had ultimo 2023 30 medewerkers in loondienst (19,65 fte) en 16 medewerkers (ca. 3 fte) als zzp'er aan zich verbonden (2022: 33 medewerkers in loondienst, 20,5 fte. 19 medewerkers werkten als zzp'er).

Overige programma's en donaties

In 2023 doneerde Stichting De Verre Bergen een totaalbedrag van Euro 355.941 aan kleinere projecten. De stichting ondersteunt naast haar programma's, een aantal kleinere projecten, zoals Pauluskerk, Sociale Tandarts, Jong&Kansrijk, GroenR, het Noodhulpfonds en Fonds Bijzondere Noden Rotterdam.

Nachtopvang Oud en Ongedocumenteerd – De Pauluskerk

Gedurende het jaar 2024 zal de Pauluskerk een pilot draaien voor de opvang van 25 ongedocumenteerde dakloze Rotterdammers die al geruime tijd in Nederland verblijven en een (chronisch) medische aandoening hebben. Stichting De Verre Bergen heeft bijgedragen aan deze pilot. De opvang van deze doelgroep is in de huidige situatie beperkt toegankelijk en dankzij de pilot kan deze groep kwetsbare Rotterdammers zowel rust worden geboden, als een hygiënische verblijfplaats. Beide werkt bevorderend voor het herstel. De opvang vindt plaats op de locaties van de Pauluskerk (22 plekken voor mannen) en op de locatie van het Rotterdams Ongedocumenteerden Steunpunt (3 plekken voor vrouwen).

Sociale Tandarts

De Sociale Tandarts zorgt dat Rotterdammers met acute pijn en klachten aan hun gebit gratis behandeld worden door een Rotterdamse mondzorgprofessional. Daarnaast verzamelt en deelt Sociale Tandarts kennis over dit probleem dat een groeiende groep Rotterdammers om financiële problemen niet meer naar een tandarts kan. Het initiatief werd in 2021 opgezet door Stichting ANDERS en Fonds Bijzondere Noden Rotterdam.

De Sociale Tandarts hielp in 2023 Rotterdammers met acute gebitsproblemen, zo kregen +/- 500 Rotterdammers met acute gebitsproblemen een gratis behandeling. Dit gebeurde tijdens de Rotterdamse Tandartsdag, of via losse consulten gedurende het jaar. In totaal waren er 40 mondzorgprofessionals bij het project betrokken die hun tijd doneerden om deze Rotterdammers te behandelen. Via sociale media posts, krantenartikelen, tv-reportages en een omvangrijke stakeholderbijeenkomst en verschillende contacten met o.a. Ministerie VWS, Gemeente Rotterdam heeft Sociale Tandarts bijgedragen aan het zichtbaar maken van deze problematiek.

Jong&Kansrijk

Jong&Kansrijk is een pilot waarin de Jeugdbescherming Rotterdam-Rijnmond (JBRR), de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) en de Stichting onderzoeken of zij gezinnen in de jeugdbeschermingsketen beter kunnen behandelen. Ook wordt onderzocht of het inzetten van een bewezen interventie voor hechting (NIKA) ergere problemen kan voorkomen. De pilot wordt onderzocht door de Universiteit Leiden.

De betrokken partijen probeerden in 2023 op verschillende manieren het aantal deelnemende gezinnen aan de pilot te verhogen. Zo zijn onder andere de inclusiecriteria verruimd. Dit leidde tot een totale deelname van 8 gezinnen aan de pilot. Voor alle betrokkenen was dit teleurstellend, omdat initieel werd uitgegaan van 30 gezinnen. De pilot heeft daarmee uitgewezen dat het moment waarop de jeugdbescherming in beeld is, niet geschikt is om aan een dergelijk intensieve interventie op het gebied van hechting te werken. Er lijken dan teveel andere problemen in het gezin te spelen. Positief is wel dat de deelnemende gezinnen en hun behandelaren unaniem tevreden zijn over de interventie. Ook zijn er aanwijzingen dat door het inzetten van de interventie, zwaardere hulp voorkoen is. De universiteit Leiden publiceert de resultaten van de pilot in 2024.

Omdat geconcludeerd is dat deze interventie niet goed aansluit op het jeugdbeschermingsproces en omdat de kosten voor de coördinatie met dergelijke lage aantallen niet in verhouding staan tot de uitgaven, is besloten om per 2024 geen nieuwe gezinnen meer in te laten stromen. De evaluatie vindt plaats in 2024, net als de rapportage met de definitieve conclusies.

GroenR

Met GroenR levert de Stichting een bijdrage aan het vergroenen van plekken in Rotterdam, daar waar dat hard nodig is.

In 2021 is het plein aan de Kokerstraat in de wijk Hillesluis vergroend; hiermee is circa 830m² groen gerealiseerd (49% van het totale oppervlak van het plein). In 2022 heeft de Stichting besloten om een bijdrage te leveren aan plan van de gemeente om het Ericaplein in de wijk Bloemhof te vergroenen. De bijdrage van de Stichting ziet uitsluitend op het toevoegen van meer groen, groter groen en kwalitatief hoogwaardiger groen (871m²). In 2023 is gestart met de uitvoering, het plein wordt het eerste kwartaal van 2024 opgeleverd.

De Stichting heeft in 2023 wederom besloten met de gemeente te willen samenwerken om extra vergroening van nog eens twee pleinen op Rotterdam Zuid mogelijk te maken.

Met de gemeente Rotterdam zijn langdurige afspraken gemaakt over het onderhoud van alle pleinen waar de Stichting een bijdrage aan levert, zodat de kwaliteit voor de lange termijn behouden blijft.

Noodhulpfonds

Het Noodhulpfonds (NHF) verstrekt fondsen aan geselecteerde basisscholen om deze de mogelijkheid te geven materiële belemmeringen die voortvloeien uit armoede (zoals geen laptop thuis) bij schoolkinderen weg te kunnen nemen. NHF stelt een discretionair budget beschikbaar aan de geselecteerde basisscholen om eerder en sneller te kunnen acteren, waarbij geldt: eerst helpen en achteraf rapporteren, er is geen aanvraagprocedure. De Stichting vermoedt dat scholen vaak goed in staat zijn om hulpbehoevende kinderen te identificeren, en wil verkennen of dit een efficiënte en snelle ingang voor hulp is en of problematiek die anders verscholen blijft (sneller) boven water komt.

In 2023 is het NHF actief op acht basisscholen. Het NHF heeft 95 donaties verstrekt aan 80 gezinnen (2022: 80 donaties aan 67 gezinnen). De meeste giften gaan naar woninginrichting, zoals een bed of bureau.

In samenwerking met Hogeschool Rotterdam heeft de Stichting een “leerkring” opgezet opdat scholen met en van elkaar leren in de uitvoering van het NHF. In 2023 zijn drie bijeenkomsten georganiseerd. Ook heeft de Hogeschool Rotterdam een (licht) onderzoek uitgevoerd naar de werking van het NHF. Dit onderzoek is begin 2024 opgeleverd.

Fonds Bijzondere Noden Rotterdam

Het Fonds Bijzondere Noden Rotterdam (FBNR) voorziet door middel van giften in het oplossen van materiële urgente noden van Rotterdammers, voor wie de Participatiewet of andere voorzieningen geen of onvoldoende oplossing bieden. FBNR is een samenwerking tussen de gemeente Rotterdam, ruim 30 filantropische organisaties, levensbeschouwelijke en religieuze organisaties en hulpverleningsinstellingen in de stad.

In 2023 is het aantal aanvragen bij het Fonds voor het eerst sinds jaren niet gestegen, het waren er 4.000 (2022: 4.400). Het aantal toegekende giften is ook gedaald naar 2.848 (2022: 3.514). Het bedrag van de gemiddelde gift is – mede onder invloed van inflatie – gestegen naar 859 euro (2022: 816 euro). De belangrijkste categorieën waarvoor FBNR giften verstrekt zijn woninginrichting, huishoudelijke apparatuur, mondzorg en levensonderhoud.

In februari is onder beheer van FBNR het zogeheten Crisisfonds gelanceerd. Het Crisisfonds verstrekt budgetten aan (informele) hulpverlenende organisaties, zodat zij zonder verdere tussenkomst van FBNR voor hun doelgroepen individuele crises kunnen afwenden op het gebied van voeding, hygiëne-producten, energie en warmte, vervoer en medicijnen.

In 2023 heeft een door de Stichting gedetacheerde dataspecialist nader onderzoek gedaan naar trends en ontwikkelingen in het beroep op FBNR. Daaruit volgde onder meer dat hulpvragers vaak meerdere giften nodig hebben over de verschillende jaren. Daarop volgend heeft FBNR de levensloop van cliënten bestudeerd en geconcludeerd dat in deze gevallen sprake is van meerdere problemen (waaronder schulden), langdurige en diverse betrokken hulpverlening en geregeld gezinnen met kinderen en GGZ/LVB-problematiek.

FBNR heeft ook een signaalfunctie, dat wil zeggen dat zij lacunes in het voorliggende veld agendeert. Een belangrijk signaal FBNR heeft afgegeven in 2023 en dat opgepakt lijkt te worden is dat de Bijzondere Bijstand in Rotterdam op sommige punten voor 1) een hoger bedrag en 2) vaker als gift in plaats van een lening zou moeten worden verstrekt. Daarnaast heeft FBNR ook in 2023 het hoge aantal mensen met mondzorgproblemen onder de aandacht gebracht, onder meer door het steunen van de Sociale Tandarts.

FBNR heeft in 2023 haar financieringsbasis verder verbreed, onder meer door nieuwe fondsen te benaderen, alsook met diverse campagnes gericht op particuliere donateurs en het bedrijfsleven. Ultimo 2023 had FBNR 4,3 fte vaste medewerkers (2022: vast 5,0 fte en tijdelijk 0,7 fte).

Onderzoek

Je Goed Recht

De Stichting heeft voorbereidingen getroffen om in 2024 een veldwerkonderzoek uit te doen voeren naar de prevalentie van juridische problemen onder de doelgroep in de Tarwewijk in Rotterdam. De bestaande onderzoeken geven onvoldoende inzicht in de prevalentie van juridische problemen onder kwetsbare bewoners en de manier waarop zij die problemen aanpakken. Dit onderzoek wil juist die doelgroep bereiken die vooralsnog niet terug te vinden is in bestaande onderzoeken..

Fonds De Loods

In 2023 is het veldwerk gestart in het kader van het onderzoek naar Fonds De Loods (FDL). Dit programma streeft naar een blijvend verbeterde financiële situatie, een verbeterd toekomstperspectief en stressreductie bij jonge Rotterdamse gezinnen die door een life-event in de schulden zijn geraakt. Hiertoe saneert FDL in één keer de schulden van deze gezinnen via giften. De doelstelling van het pilotonderzoek is het opzetten, uitwerken en valideren van de methodiek om de impactmeting van het FDL-programma mogelijk te maken. Het onderzoek wil in een later stadium de impact kunnen waarnemen van het snel saneren van schulden via het FDL-programma, ook in vergelijking met de reguliere KBR-trajecten waarbij in maandelijkse termijnen moeten worden afgelost. De onderzoeksvraag die daarbij centraal staat is of het saneren conform FDL een positief effect heeft op het stressniveau, het toekomstperspectief en de duurzame financiële positie.

Noodhulpfonds

De Stichting wilde middels onderzoek van de Hogeschool Rotterdam meer zicht krijgen op de werking, resultaten en potentie van het NHF. Hiertoe zijn acht fondshouders en dertien ouders, die een gift hebben ontvangen, geïnterviewd. De ouders gaven aan dat zij de gift kregen op momenten dat zij zelf niet meer wisten hoe zij hun problemen op moesten lossen en hun situatie als uitzichtloos ervoeren. De gezinnen waren blij met de hulp en ook met de snelheid waarmee de giften gerealiseerd werden.

Energietoeslag

De afdeling Onderzoek en Businessintelligence (OBI) van de gemeente Rotterdam heeft onderzoek uitgevoerd naar de effecten van de energietoeslag. In de periode eind augustus tot en met eind oktober 2022 werd een enquête gehouden onder ruim 2.500 ontvangers van de Energietoeslag. In die periode was alleen de eerste 800 euro van de toeslag verstrekt. De enquête werd uiteindelijk herhaald in de periode eind maart tot en met eind april 2023 onder ruim 1.600 ontvangers van de toeslag, om zo de effecten van de diverse overheidsmaatregelen op de financiële situatie van de onderzoeksgroep (beter) te kunnen meten. Het onderzoeksrapport bestaat uit drie delen: een analyse van de doelgroep van de Energietoeslag, een analyse van het gebruik van de toeslag en een enquête onder de ontvangers van de Energietoeslag. De bijdrage van de Stichting aan de Energietoeslag sorteerde effect. Het aandeel respondenten dat van oordeel is dat de Energietoeslag voldoende is om de hogere energieprijzen op te vangen, steeg van 21% in de eerste meting naar 53% in de tweede meting. Dit oordeel wordt sterk bepaald door de hoogte van de energierekening en de mate waarin een huishouden erin slaagt rond te komen. Bij de huishoudens met een inkomen tot 120% steeg de tevredenheid over de toeslag van 20% in de eerste meting naar 51% in de tweede meting. Bij de huishoudens met een inkomen tussen 120% en 140% steeg deze van 25% naar 61%. [Lees hier het onderzoek van OBI naar de effecten van de energietoeslag.](#)

Moeders van Rotterdam

Het onderzoek naar Moeders van Rotterdam is afgerond. Tussen 2016 en 2022 heeft de afdeling Verloskunde en Gynaecologie van het ErasmusMC wetenschappelijk onderzoek gedaan naar de effectiviteit van Moeders van Rotterdam om de aanpak van Moeders van Rotterdam te evalueren en deze te vergelijken met de aanpak van de wijkteams in Rotterdam. Dit werd gedaan door naar uitkomsten te kijken naar veranderingen over tijd op het gebied van de moeder (met metingen zoals ervaren depressie, angst en stress), de zorgverlening (met metingen op het gebied van zelfredzaamheid) en het kind (met metingen op het gebied van kindontwikkeling en de opvoedvaardigheden van de moeder). Daarnaast was het doel van het onderzoek om de karakteristieken in kaart te brengen van aanstaande moeders in kwetsbare omstandigheden.

Samengevat kan op basis van dit onderzoek niet worden geconcludeerd dat de aanpak van Moeders van Rotterdam effectiever is geweest dan de reguliere aanpak van de wijkteams op de hiervoor genoemde uitkomsten. Uit het kwalitatieve onderzoek bleek dat de holistische aanpak van Moeders van Rotterdam waarbij het medische en sociale domein samenwerken, als prettig werd ervaren door zowel de betrokken moeders als zorgverleners. Tevens kwam uit de bevindingen naar voren dat door het centrale aanmeldpunt, dat door Moeders van Rotterdam is gerealiseerd, de sociale hulpverlening voor zeer kwetsbare zwangere vrouwen toegankelijker is geworden. Door dit onderzoek zijn de karakteristieken van de doelgroep in kaart gebracht. De data laat zien – meer dan voorheen inzichtelijk was – zien dat de kwetsbare zwangere een groep vormen die speciale aandacht van de maatschappelijke zorg vereist. Het Erasmus MC en Stichting De Verre Bergen zijn, als convenantspartners, tot 2026 betrokken bij de uitvoering van Moeders van Rotterdam door de gemeente. Gezamenlijk hebben alle convenantspartners een uitgebreide publieksversie geschreven over de uitkomsten van het onderzoek. Deze publieksversie is [hier terug te lezen](#).

Rekenfaculteit

Het onderzoek naar de Rekenfaculteit heeft als doel om het effect van de Rekenfaculteit op de rekenresultaten van deelnemende leerlingen in groep 5 en 7 in kaart te brengen. Het onderzoek bestaat uit twee fases: de ontwikkelfase waarin een toets- en meetinstrumentarium voor de Rekenfaculteit is ontwikkeld (schooljaar '20/'21 t/m schooljaar '22/'23), en de evaluatiefase waarin de progressie wordt gemeten van deelnemende leerlingen over tijd en ten opzichte van leerlingen die de Rekenfaculteit niet hebben gehad (schooljaar '23/'24 t/m schooljaar '24/'25). In 2023 is de ontwikkelfase van het onderzoek afgerond en de evaluatiefase van het onderzoek gestart.

In de ontwikkelfase is de eigen rekentoets van de Rekenfaculteit gevalideerd. Met deze eigen rekentoets (die drie keer per jaar wordt afgenomen) kan nu de groei van de rekenvaardigheid van leerlingen in groep 5 en 7 die deelnemen aan het programma betrouwbaar in kaart gebracht worden middels een vaardigheidsscore. Om tot een gevalideerde rekentoets te komen hebben 11 scholen van Stichting BOOR bijgedragen (322 groep 5 leerlingen en 327 groep 7 leerlingen) aan het onderzoek door de rekentoetsen gedurende schooljaar '22/'23 af te nemen. Dit validatieonderzoek was een samenwerking tussen Citolab en Stichting De Verre Bergen.

In 2023 heeft het onderzoeksteam van Stichting De Verre Bergen het onderzoeksplan voor de evaluatiefase afgerond. Dit plan is vastgesteld door de externe adviescommissie van het onderzoek. Het evaluatieonderzoek wordt uitgevoerd door het eigen onderzoeksteam van Stichting De Verre Bergen in samenwerking met onderzoekers van Citolab, Bureau ICE, de Universiteit van Amsterdam en iPabo. In

de evaluatiefase zal gedurende schooljaar '23/'24 en schooljaar '24/'25 de effectiviteit van de Rekenfaculteit onderzocht worden. Dit wordt gedaan aan de hand van de volgende vier onderzoeksvragen:

1. In hoeverre heeft de Rekenfaculteit effect op de rekenresultaten van deelnemende leerlingen?
2. In hoeverre heeft de Rekenfaculteit effect op de rekenattitude (2a) en rekenangst (2b) van deelnemende leerlingen?
3. Voor welke leerlingen is de Rekenfaculteit effectief op de rekenresultaten?
4. Welke programmakenmerken dragen bij aan de (mogelijke) effectiviteit van de Rekenfaculteit?

Deze onderzoeksvragen worden beantwoord voor zowel groep 5 als 7 leerlingen. De rekenresultaten worden in kaart gebracht met de vaardigheidsscores van de eigen rekentoets van de Rekenfaculteit en de scores op leerlingvolgsysteemtoetsen, Cito of Iep. Er worden twee typen vergelijkingen gemaakt met de resultaten: 1) de resultaten op de eigen rekentoets van de Rekenfaculteit leerlingen worden vergeleken met die van leerlingen van vergelijkingsscholen en 2) de resultaten op de leerlingvolgsysteemtoetsen, Cito of Iep van de Rekenfaculteit leerlingen worden vergeleken met die van hun landelijke tegenhangers. Om de eerste vergelijking te kunnen maken, werken we samen met Stichting BOOR (3 deelnemende scholen) en PCBO (3 deelnemende scholen). Deze scholen hebben eenzelfde soort profiel als de scholen waar de Rekenfaculteit wordt uitgevoerd. De leerlingen uit groep 5 en 7 op deze scholen maken, net als de Rekenfaculteit leerlingen, drie keer per schooljaar de rekentoets en nemen niet deel aan de Rekenfaculteit. De groei tussen de drie toetsmomenten van de Rekenfaculteit leerlingen wordt vervolgens vergeleken met de groei die leerlingen doormaken die niet de Rekenfaculteit hebben ontvangen. Deze analyses worden uitgevoerd door een methodoloog van de Universiteit van Amsterdam. Om de tweede vergelijking te maken, werken we samen met Citolab (Cito toets) en Bureau ICE (Iep toets). Zij maken gematchte vergelijkingsgroepen op basis van de landelijke beschikbare data om de groeicurves van Rekenfaculteit leerlingen te vergelijken met die van hun landelijke tegenhangers.

Daarnaast is er een samenwerking opgezet met rekendidactici van de iPabo om de didactische kwaliteit van de tutoring kwalitatief in kaart te brengen voor het onderzoek. Ook worden de mogelijke effecten van rekenattitude en rekenangst onderzocht.

Vastgoed

De panden die de Stichting in Rotterdam bezit worden veelal om niet of voor een maatschappelijke huur verhuurd aan haar programma's of andere partijen die een positieve bijdrage leveren aan de stad.

Door het verkrijgen van de grond aan Slinge 303 eind 2023, wordt het plan voor een groter schoolgebouw in 2024 gerealiseerd.

Financiën

De hierna gepresenteerde jaarcijfers van de Stichting betreffen de enkelvoudige Staat van Baten en Lasten over 2023 en 2022, alsmede een overzicht van de ontwikkeling van de schulden aan haar diverse programma's.

De baten van de Stichting in 2023 bestaan uit huurinkomsten van Euro 391.044 (2022: Euro 244.397). De donaties in het verslagjaar bedroegen Euro 28.957.411; inclusief de vrijval uit hoofde van onderbestedingen en éénmalige donaties bedraagt de som der donaties ten laste van het resultaat Euro 26.665.016 (2022: Euro 20.736.815) en de onderzoekskosten Euro 393.593 (2022: Euro 701.999). De financiële baten bedroegen in 2023 Euro 3.044.010 (2022: Euro 570.137)

De (ongerealiseerde) netto waardeverandering van de effectenportefeuille van de Stichting bedroeg in 2023 Euro 11.825.531 (2022: Euro -14.949.192).

Enkelvoudige Staat van Baten en Lasten (in euro's)

	2023	2022
Baten		
opbrengsten	391.044	244.397
som der baten	<u>391.044</u>	<u>244.397</u>
som der donaties	-26.665.016	-20.736.815
Lasten		
onderzoekskosten	-393.593	-701.999
personeelskosten	-4.791.916	-4.132.690
operationele kosten	-1.951.075	-1.642.647
afschrijving materiële vast activa	-1.750.820	-1.919.368
waardeverandering vastgoedbeleggingen	<u>-726.711</u>	<u>-338.115</u>
som der lasten	<u>-9.614.115</u>	<u>-8.734.819</u>
Financiële baten en lasten		
overige rentebaten	3.044.010	570.137
waardeverandering van effecten	<u>11.825.531</u>	<u>-14.949.192</u>
	14.869.541	-14.379.055
Netto resultaat	<u><u>-21.018.546</u></u>	<u><u>-43.606.292</u></u>

Toelichting Staat van Baten en Lasten

donaties:

aan Stichting Nieuw Thuis Rotterdam	-3.616.100	-3.884.877
aan Stichting Maatschappelijke Makerspace	-498.475	-77.155
aan goedgekeurde programma's en verlengingen	<u>-24.842.836</u>	<u>-52.188.978</u>
	-28.957.411	-56.151.010
vrijval uit hoofde van onderbestedingen	<u>2.648.336</u>	<u>35.993.241</u>
	-26.309.075	-20.157.769
eenmalige donaties	<u>-355.941</u>	<u>-579.046</u>
som der donaties	<u>-26.665.016</u>	<u>-20.736.815</u>
onderzoekskosten	<u>393.592</u>	<u>-701.999</u>
directe kosten	393.592	-701.999

De toegezegde subsidies en giften bedroegen ultimo 2022 Euro 51.329.224. De toename in 2023 van de meerjarige verplichtingen aan programma's bedroeg Euro 28.957.409. In 2023 bedroegen de uitgaven aan de programma's Euro 20.404.526 en de vrijval als gevolg van onderbestedingen bedroeg in 2023. Euro 2.648.336. Ultimo 2023 bedroegen de toegezegde subsidies en giften per saldo derhalve Euro 57.233.771.

**Verloop toegezegde subsidies en giften
(in euro's en exclusief eenmalige donaties)**

	kwetsbaren in de samenleving	onderwijs en ontwikkelings- kansen	overig	totaal
toegezegd t/m 31.12.2022	23.036.224	27.123.787	1.169.213	51.329.224
donaties 2023	17.985.384	10.897.025	75.000	28.957.409
	<u>41.021.608</u>	<u>38.020.812</u>	<u>1.244.213</u>	80.286.633
uitgegeven 2023	-9.691.058	-9.974.458	-739.010	-20.404.526
	<u>31.330.550</u>	<u>28.046.354</u>	<u>505.203</u>	59.882.107
vrijval 2023	-2.382.231	-93.370	-172.735	-2.648.336
toegezegd per 31.12.2023	<u>28.948.319</u>	<u>27.952.984</u>	<u>332.468</u>	57.233.771
waarvan m.b.t. 2024	10.079.324	13.420.032	327.968	23.827.323
waarvan m.b.t. 2025 en verder	<u>18.868.995</u>	<u>14.532.952</u>	<u>4.500</u>	33.406.447
	<u>28.948.319</u>	<u>27.952.984</u>	<u>332.468</u>	57.233.771

Bovenstaand overzicht is exclusief éénmalige donaties ad. € 355.941.

Organisatie

Informatiebeveiliging

De Stichting besteedt veel aandacht aan het goed inrichten van informatiebeveiliging en het beschermen van persoonsgegevens. Er is een privacymanagement programma en is er een Functionaris Gegevensbescherming (FG) aangewezen. Binnen de Stichting is er beleid om in controle te zijn over beveiligingsonderwerpen zoals (fysieke) toegangsbeveiliging, veilig personeel, omgang met incidenten en werken met goede ICT-leveranciers. Er wordt actief ingezet op het verhogen van bewustzijn van medewerkers middels trainingen over de AVG en informatiebeveiliging. Daarnaast verwacht de Stichting steeds meer van haar ICT-leveranciers als het gaat over informatiebeveiliging.

Het bestuur

De heer F.D. Rosendaal is vanaf de oprichting van Stichting De Verre Bergen in 2011 actief geweest als bestuurslid. In 2023 heeft hij zijn bestuursfunctie neergelegd. Zowel het bestuur als de directie en het team van Stichting De Verre Bergen zijn de heer Rosendaal zeer erkentelijk voor zijn inzet en betrokkenheid bij de Stichting en danken hem hartelijk voor zijn waardevolle inbreng.

Het team

In 2023 heeft de Stichting 8 nieuwe medewerkers aangenomen en zijn 6 medewerkers vertrokken. Ultimo 2023 was het aantal personeelsleden 49 (2022: 47) en het aantal fte's per ultimo 2023 bedroeg 46,7 (2022: 44,7).

Het totaal aantal personeelsleden van de door de Stichting gefinancierde activiteiten is 283 (202,98 fte). In 2022 was dit 221 (139,03 fte)¹. Daarnaast waren er 45 stagiair(e)s en 82 zzp'ers (16,7 fte) actief.

Mede namens ons bestuur, dank ik de medewerkers van onze Stichting voor hun bijdrage aan ons werk in 2023. Tevens bedank ik alle werknemers, vrijwilligers, stagiair(e)s, zzp'ers, bestuursleden en leden van onderzoeksraden en raden van advies, die betrokken zijn bij de door ons ondersteunde programma's.

Roelof Prins

30 april 2024

¹ De medewerkers van Fonds Bijzondere Noden Rotterdam zijn hierin niet meegenomen, omdat zij direct door de gemeente Rotterdam beschikbaar worden gesteld. Ook zijn de medewerkers van de onder "overige eenmalige donaties" genoemde stichtingen niet meegenomen.